

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-00
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7, v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglesi in posilnice se računijo po petit-vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vista. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

S O Č A

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gl. 1-00.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Preobrat v češki politiki.

Te dni kroži po listih vest, da se pripravljajo v mladočeški stranki razkol. Mnogim poslancem ne ugaja več vodilna politika poslanca dr. Kramarja, češ, da je preveč avstrijska in premalo vseslovenska. Govori se, da namerava več mladočeških poslancev skupno s češkimi radikali ustvariti novo stranko. Čehi nimajo zlasti gledé vseučilišnega vprašanja nobenega pravega zaupanja v sedanje strankino vodstvo. To vodstvo je baje že pritrdilo vladi, naj se postavi drugo češko vseučilišče v Prosnicah ali pa v Kromerizu, dasi sta češki narod in češki narodni svet za vseučilišče v Brnu. »Kramar je preveč avstrijski!«

Pred kratkim smo se bavili s preveliko avstrijanščino dalmatinskih poslancev, ki je slična oni celega »lepega kluba«. O taki brezpogojni, hlapčevski udanosti, ki bi vodila politiko, pri Čehih seveda ni govora, kaj takega je naravnost nemogoče pri hladno računajočih naših severnih bratih, ali vendar je nekaj, kar je pokazalo, da pota nazorov vodilnih možij v mladočeški stranki ne vedejo do tistih ciljev, po katerih stremi vsa češki narod.

Kako misli dr. Kramar, je menda najjasneje povedal začetkom leta 1903. na shodu mladočeškega kluba. Takrat je imel važen govor, v katerem je povdarjal, da se je od leta 1860. marsikaj spremenilo, Avstrija sama in mednarodna politika. Nemčija se je »jačila, nemška nacionalna misel je zrastle, gospodarske razmere pritiskajo z vso težo. Pangermanska ideja je gnala Čeha v naročje Avstrije, Slovenci in Malorusi so že centralistični. Mi smo danes predmet germanskega vrišča, in iluzija je misliti, da bi prišla nam pomoč od zunaj. Avstrijo ohraniti in s tem nas same, mora biti politika vseh strank, ki se ne uklanjajo pangermanizmu. Prej smo postavljali na vrh naše državno

pravo, danes pa pravimo, da mora biti najprvo Avstrija močna. Ako je Avstrija močna, smo močni tudi mi...

Tako je govoril dr. Kramar. To so pač besede zrelega vodilnega politika, dobrega državljanca, toda ostale so glas vprijočega v puščavi pri naši vladi. Stokrat že smo povdarjali, da je v Avstriji tako, da onega, kdor se kaže dobrega avstrijskega patrijota, pa če tudi pri tem misli v prvi vrsti na svoj narod, zapostavljajo in zaničujejo ter ostanejo vse njegove zahteve neuslišane. Le tisti velja kaj v Avstriji, ki se trka na svoje prsi, ki se upira in punta ter ki se prav nič ne ogreva za mater Avstrijo! To uvidevajo sedaj tudi na Češkem v vedno večji meri. Ker avstrijanščina ne rodi nikakega uspeha, prehajajo na druga pota. Vseslovani bodimo, kakor so Nemci Vsenemci ter Lah! Vselahi! Ti dosegajo uspehe — zakaj bi torej Čehi in drugi Slovani ostali pri stari avstrijanščini?

Vsi Kramarjevi dobri nameni niso privedli čeških zahtev do tje, da bi mogel češki narod reči, da mu je prinesla njegova politika zaželjenih plodov, radi tega pa je padla končno trda beseda: Kramar je preveč avstrijski. In ker je tako, se krha mladočeška politika, poslanci uhajajo iz njenih vrst, zadnje dni se pa govori kar o snovanju nove stranke! Avstrijska misel torej gine, in na njeno mesto stopa slovenska! Avstrija je temu sama kriva, ker sama navaja narode do tega stališča. Kdor se jej protivi, kdor kliče »Heil Hohenzollern« in kdor nabira bombe proti njej, tega upošteva, želje tega izpolnjuje, drugi, ki trdi, da je udan, ali katerega delovanje je tako, da sodi o njem na sploh, da jej ni nevaren, tisti je zapostavljen, tisti je hlapec, za katerega je dobro le to, kar mu milostno dovolijo drugi. Zgodovinska resnica je to, in ta resnica je končno pokazala drugo pot tudi Čehom. Naj bi obečani preobrat med Čehi uplival tudi na Jugoslovane, da bi opustili vsako hlap-

čevsko in udanostno stališče, da bi vendar enkrat nehali biti oni, ki rešujejo vlado iz zadreg, za kar dobivajo sicer dolgovazne obljube, katerih pa se ne izpolni nijedna. Po dosedanjih potih niso dosegli nič ne Čehi ne Jugoslovani, zategadel se odpirajo nova pota politike. Preobrat na Češkem kaže jasno in govori glasno: Manj avstrijski, več slovenski.

Poziv vsem slovenskim društvom!

Družba sv. Cirila in Metoda si je stavila pri ustanovitvi za eno prvih svojih nalog, braniti potom prave narodne izobrazbe slovensko posest pred tujim navalom, čegar namen je siloma vzeti slovenskemu narodu kos za kosom rodne zemlje v lastni zakup, kjer naj bode edini pravni lastnik rob privandranega tujca. Znano je, da naši narodni nasprotniki ne štedijo niti z denarjem niti z drugimi sredstvi, da dosežejo svoj namen in dovrše nad slovenskim narodom svoje rabeljsko delo. Ustanovili so si nekaj družb, katerih namen je pridobiti vedno novih virov, da pridejo tem preje do svojega smotra. Če se ozremo le nekoliko let nazaj, vidimo takoj, kako dobro se jim je posrečila nakana, da ogoljufajo slovenski narod in ga pripravijo še ob to, kar mora biti in kar je vsakemu narodu najdražje, da ga pripravijo ob njegovo rodno zemljo, kjer mu je tekla zibelka, kjer je slišal prvič krasni materni jezik in kjer se je priučil ljubiti z vso dušo svojo domovino.

Vsakemu zavednemu Slovincu mora pokati srce, ko vidi, kako se je krčila slovenska posest in se še krči. Nepopisna bol in srd se more polastiti vsakega, ko vidi, kako se oholi tujec šopiri na slovenskih tleh, ne zadovoljivši se s tem, da je oropal Slovence njegove rodne zemlje, ampak ga uporablja potem še celo kot orožje v pogubo lastnih krvnih bratov. Dolžnost

vsakega posameznika je, da priskoči svojim zatiranim bratom mučenikom na pomoč in stori vse, da jih reši popolnega pogina, ob enem pa zastavi jez tujem navalu. To hvalevredno, a ob enem težavno nalogo je prevzela, kakor že omenjeno, družba sv. Cirila in Metoda. Dosegla je že jako lepe uspehe; dosegla bi pa še veliko več, ko bi ji bilo na razpolago potrebnih sredstev.

Razni pozivi družbe sv. Cirila in Metoda kažejo, da ji pri najboljši volji ni mogoče ugoditi vsem zahtevam, ki se stavijo nanjo, ravno vsled pomanjkanja potrebnih pripomočkov.

Akademično društvo »Sava« na Dunaju je založilo v prid družbe sv. Cirila in Metoda, »vseslovenski legitimacijski list«, ker je mnenja, da bi bil to trajen in dober vir, ako bi se upeljal v vseh slovenskih društvih. Jamstvo, da se to podjetje ne more ponesrečiti, ako je le nekoliko dobre volje, so nam Čehi, pri katerih so v rabi legitimacijski listi in sicer ne brez uspeha.

Obračamo se tu do slovenske javnosti, do vseh slovenskih narodnih organizacij, s prošnjo, da bi nas podpirale pri tem in po svojih močeh pripomogle, da se vseslovenski legit. list kar najhitreje vpelje in udomači.

Legitimac. list naj bi bil znak ali potrdilo, da je njegov lastnik res član društva, označenega na legitimac. listu.

Želeti bi bilo, da bi se ti legitimac. listi rabili pri raznih narodnih prireditvah kot vstopnice, veljavne samo za dotično prireditev.

V akad. društvu »Sava« na Dunaju obstoja odsek, kateremu se je izročila uprava vseslov. legit. lista.

Z ozirom na namen legit. lista upamo, da vsak zaveden Slovenec z veseljem pozdravi to idejo, ter da bodo narodna društva pridno segala po njem.

Za odsek:

kand. phil. Gvidon Sajovic, načelnik, in phil. Mirko Kmet, tajnik.

— 38 —

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Sredi stopnic srečajo gospo Morrel; uboga žena si ni upala gori.

Po bliskovo so vsi na ulici.

Ob morju je vse polno ljudstva.

Ko pride Morrel, se množica razdeli.

„Pharaon, Pharaon!“ kličejo vsi glasovi.

Res se je zgodilo nekaj čudovitega, neverjetnega. Mimo stolpa svetega Ivana je plula ladija, na katere prednjem delu je bilo zapisano z belimi črkami: „Pharaon“ (Morrel in sin v Marseilleu). Ladija je bila čisto jednaka staremu „Pharaonu“ in obložena z istim blagom. Vsidrala se je in zvila jadra. Na mostu je stal kapitan Gaumard, in oče Penelon je stal ob krmilu ter pozdravljaj gospoda Morrela.

Zdaj ni bilo nobenega dvoma več. To ni bila fata morgana, kajti deset tisoč ljudi je bilo temu priča.

Ko sta se objemala Morrel in sin med to veselja vrisajočo množico, ki je bila priča tega prizora, je šepetal mož, katerega obraz je obrobijala čisto črna brada in ki je gledal ta prizor izza ogla bližnje hiše, sledeče besede:

„Bodi srečno, plemenito srce, bodi blagoslovljeno za vse dobro, kar si storilo in še storiš. In naj ostane moja hvaležnost skrita prav tako kakor je ostala skrita dobrota, ki si mi jo izkazalo.“

In s smehljajem, ki je izražal veselje in srečo, zapusti svoje skrivališče, odide, ne da bi ga kdo opazil, po stopnicah, ki so služile za izkrcavanje, ter zakliče trikrat:

„Jacopo! Jacopo! Jacopo!“

Nato se mu približa čoln, v katerega vstopi in ki odpluje z njim k bogato opremljeni jahti, na katero se dvigne z drznostjo in ročnostjo pomorščakovo. Od tod se ozre še enkrat po Morrelu, ki je prelival solze veselja, stiskal množici okoli sebe roke ter se z blodečimi pogledi zahvaljeval nepoznanemu dobrotniku, katerega je iskal, kakor se je zdelo, v nebesih.

„In zdaj,“ pravi tujec, „z Bogom dobrotljivost, človekoljubnost, hvaležnost!... Z Bogom vsa čuvstva, po katerih otopi srce!... Igral sem ulogo božjega sela, da sem poplačal dobre... zdaj naj mi prepusti svoje mesto Bog maštevalec, da kaznujem hudobne!“

Pri teh besedah da znamenje, in jahta zdrsi po morskem zrcalu.

X.

Italija. — Pomorščak Simbad.

V začetku leta 1838. sta bila v Florenci dva mlada plemiča iz najvišjih pariških krogov; prvi je bil grof Albert de Morcerf, drugi baron Franc d'Epinau. Sklenila sta, da preživita letošnji karneval skupaj v Rimu, kjer je hotel biti Franc, ki je živel že štiri leta v Italiji, Albertov vodnik.

Ker pa ni malenkost, preživeti karneval v Rimu, zlasti če človek noče spati na cesti, pišeta mojstru Pastriniju, lastniku hotela de Londres na Španskem trgu, prose ga, naj jima prihrani primerno stanovanje.

Mojster Pastrini jima odgovori, da lahko odda le še dve

sobi in jeden kabinet v drugem nadstropju in da jima prepusti to za nezatno ceno, namreč za jeden louisdor na dan. Mladeniča ponudbo sprejmeta. Da bi ne izgubil časa, ki je še manjkal do karnevala, odpotuje Albert v Neapolj. Franc ostane v Florenci.

Ko se naužije življenja v mestu Medicejcev, ko se je dovolj naslanjal v edenu, imenovanem Cascini, ko se nasiti obiskov v krasnih florentinskih salonih, se ga polasti želja, ker je že videl Korziko, zibelko Napoleonovo, da bi si ogledal še Elbo, kamor so prvič pregnali velikega junaka.

Nekega večera odveže torej v livornskem pristanišču majhno barko, se zavije v plašč, leže in pravi veslačem besede:

„Na otok Elbo!“

Barka zapusti pristanišče kakor morska ptica svoje gnezdo ter pripluje drugi dan v Porto-Ferrajo.

Ko prehodi Franc cesarski otok v vseh smerih ter si ogleda vsako sled velikanovo, ki je bil tukaj priklenjen, se nameri v Marciano.

Dve uri pozneje stopi v Pianosi zopet na suho z namenom, nastreliti si celo vrsto rdečih kokošij, o katerih so mu pravili, da se jih nahajajo tu neštevilne množice.

Toda lov je bil slab. Nekaj suhih kokošij, to je bil ves plen, in kakor se dogaja to pri vseh lovcih, ki se trudijo zastonj, se vrne Franc na ladjo zelo slabe volje.

„Ah, Ekscelencia,“ pravi patron, „če hočete, lahko napravite krasen lov!“

„In kje?“

„Ali vidite oni otok?“ nadaljuje patron in pokaže z roko proti jugu, kjer je vstajalo iz morja modrikasto skalovje.

„In kako se imenuje ta otok?“ vpraša Franc.

„Otok Monte-Cristo,“ odvrne Livornec.

15. Odsek posljuje pod naslovom »Odsek za vseslovenski legitimacijski list« do 1. oktobra v Cerkljah na Gorenjskem. — Cena komadu je 20 vin. — Manj kot 50 komad. se ne razpošilja. Imena društev, ki bodo naročila legit. list, se bodo objavljala v vseh slovenskih dnevnikih. Legitimacijski list, ki ga je izvršil član umetn. društva »Vesna« na Dunaju, g. Smrekar, je na ogled v uredništvih vseh slov. časopisov in v izložbah gg. trgovcev: Schwentner, Bonac in Drag. Hribar v Ljubljani, pri nas v trgovini A. Gabršček v Gorici, Gosposka ulica.

DOPISI.

Iz Prvačine, dne 12. julija 1905. — Pred več časom smo nameravali pri nas privediti kakšno večjo, dobi primerno narodno slavnost — a razne zapreke so nam to zabranjevale.

V Prvačini obstoje štiri postavno dovoljena društva, namreč »Čitalnica«, »Sokol«, »ženska podružnica sv. Ciril-Metoda« ter »Vinarsko in sadjarsko društvo«.

Ta društva so se zjediniła ter sklenila privediti skupno, veliko naravno veselico na dan 30. t. m., pri kateri in po kateri bosta svirali naši dve godbeni društvi z nastopom »Sokola« in rad 30 domačih pevcev in pevkinj, koje osobje se pridno vežba.

K. pevskega zboru pristopi iz naklonjenosti tudi kakih 15 gospic učiteljic iz bližnje okolice ter zapoje mešan zbor preko 50 grl.

Pri tej slavnosti se bode predstavljal izvorni narodni igrokaz »Divji lovec«, kojega vprižori okolo 30 dijetantov iz Prvačine in Renč v gorenjski narodni noši pod vodstvom že dobro znanega režiserja g. Jaka Štoka iz Trata; tudi g. Melek iz Gorice nam je obljubil sodelovanje.

Veselični prostor je določen na prostem polju, v zaprtem, z zelenjem okrašenem prostoru, v bližini naše želez. postaje, tik okr. ceste.

Nadejati se je pač obilo lopega in duševnega užitka ter vdeležbe raznih narednih društev od blizu in daleč, ki pribite omenjenega dne proslavit s svojim posetom narodno Prvačino.

Vsa bratska ter druga narodna društva so vnapredu naprošena, da nam blagovolé že naprej pravčasno naznaniti svoj korporativni izlet, da vemo vrediti priprave za dostojen sprejem.

Po veselici prične ples na štirih navadnih podovih skupaj, pri kojem bosta svirali obe domači godbi. Torej nudi se vzitek za mlade in stare!

Natančen vsopred veselice pride.

Naznanjamo tudi, da bo vozil istega dne poseben izvanreden vlak od Gorice-Ajdovščine in obratno ob primernem času.

Veselični odsek preskrbi, da bodo cenjeni gostje postreženi v petih krčmah z gorkimi in

mrzlimi jedili, posebno pa s kozarcem dobrega »prvačkovca«.

Torej na svidenje, dragi slovenski prijaki, na dan 30. julija t. l. v Prvačini, kjer se vprižori igra: »Divji lovec«!

Iz Škoflje. — (Nesreča.) Marijana Marušič je protokli četrtke kuhala kavo s samovarom. Ker pa ni razumela, kako je s samovarom ravnavati, je dolivala špirit iz steklenice, med tem ko je že prej naliti v posodici gorel. Pri tej priliki — vzge špirit v steklenici, katera se razletel; v tem hipu je bila gori omenjena vsa v ognju. Na njeno klicanje na pomoč prihiteli sosede so le z veliko težavo pogasili ogenj. M. Marušič je bila ožgana po celem životu, prepeljali so jo takoj v goriško žensko bolnišnico, kjer je dan pozneje izdihnila svojo dušo. Med osebami, katere so prišle na pomoč, je tudi več ožganih, med temi dve težko, K. Marušič po glavi in po rokah, M. Pahor po rokah.

Domače in razne novice.

Velika ljudska veselica v prid fondu za Prošernov spomenik v »Zvezdi« v Ljubljani dne 16. julija 1905. Začetek ob 4. popoldne. Paviljoni za vino, pivo in šampanjec. Slaščičarna. Kavarna. Tobakarna. Cvetličnjak. Pošta. Cene navadne.

Strežejo ljubljanske narodne dame. Dve godbi: društvena iz Ljubljane in meščanska iz Kranja. Združeni pevski zbori: »Glasbena Matica«, »Ljubljana«, »Merkur« in »Slayec«. Potujoči pevci. Šrameljini. Karamistke. Varieté-gledališče. Gledališka šmira. Šaljivi muzej. Veliko plesišče. Velika promenada. Korijandoli. Poseben šaljivi list »Golj'fiva kača«. Vrtiljak. Srečolov. Zvečer bajnokrasna električna razsvetljava »Zvezde« in Kongresnega trga.

Vstopnina na veselični prostor 60 v za osebo. Predprodaja vstopnic v trgovini g. I. Lozarja na Mestnem trgu in v Šesarkovi trafiki v Šelenburgovi ulici v Ljubljani. P. n. občinstvo naj blagovoli kupiti vstopnice pred veselico, da se razbremené č. dame-blagajničarice. Vhodi in blagajnice na vogalih proti Wolfovi ulici, deželnemu dvorcu ter Uršulinski cerkvi.

Vstopnice naj se nosijo vidno.

Jutri bo v Ljubljani res velikanska veselica, katere, upamo, se udeležiti tudi več rodoljubov iz Primorja.

I. Izkaz preplačnikov za »Učiteljski konvikt«: Gg. Jeretič Anton, trgovec, Gorica, 100 K, Gabršček Andrej, trgovec, Gorica, 80 K, dr. Anton Gregorčič, drž. poslanec itd. 50 K, Finžgar Franc, c. kr. okr. šol. nadzornik, 50 K, Vrtovec Andrej, vpokojeni učitelj in posest. Tolmin, 41 K 50 v. Po 20 K gg. Jakil Andrej, tovarnar, Rupa, Zavnik Ivan, velepos., Bilje, dr. Treo, odvetnik, Gorica, Zajec, veletržec, Gorica. G. Breščak, trgovec, Gorica, 13 K. Po 10 K: Visokorodni grof Attems, dvorni svetnik, Polley, c. kr. nadkomisar, Štefan Križnič, šol. svetnik in ravnatelj, Degrazia pl. Josip, župan, Renče, Josip Pavlica, župan,

Rihenberg, Matejčič, dež. šol. nadzornik, Klančič Anton, župan in dež. odbornik, Podgora, dr. Pavletič, odvetnik, Gorica, Dekleva-Sannig, Gorica, Drufovka Franjo, Dornberg, Trevisini Lujza, Renče, Mikš, Sv. Lucija, profesor Berbut, dež. odbornik, Pavletič Josip, tovarnar, Gabrijle, Školaris-Vipolže, A. Keren, trgovec, Gorica, profesor Seidl a 6 K. Po 5 K: Gg. Kren Herbert, Ivan Budin, Dornberg, Glesčič Ivan, Drastek Fani, Drufovka Ivan, Gorica, Valentinič Ignacij, župnik, Renče, Šušmelj Josip, učitelj, Ravnica, Lokar Artur, c. kr. notar, Lasič Karla, Renče, Lasič Josipina, poš., Renče, Pacelj, brivec, Gorica. Po 4 K: Gg. Milančič Josip, kapl. Rihenberg, pl. Monari, župan, Šempas, Furlani Franc, c. kr. višji poš. kontrolor, Zortič, grof. oskrbnik, Št. Peter, Alojzij Luznik, Dornberg, Sečevič Blaž, učit. Vogersko, Gilčvert, Gorica, Kodolja Josip, žup. Šmartno, Pavletič Josip, dekan, Černič Valen. velepos., Št. Peter, Filipič, dekan, Ločnik. Po 3 K: Gg. Baron Baum, c. kr. komisar, Sivec Fran, c. kr. vadnični učitelj, Vodopivec Franc, ces. svetnik, Gorica, Neimenovani, Podgora, Rojc, kurat, Bilje, grof Oskar Cristalnigg, dr. Pikel, Kregau Albin, Gorica, Mermolja, Dobravljje. — (Pride še.)

Vrtna veselica »Solkankega Sokola« se bo vršila jutri, kakor napovedano. Veselica je združena z javno telovadbo, petjem in plesom. Čisti prebitek je namenjen novi društveni telovadnici. — Opozarjamo na to veselico, pripravljani, da se obnese dobro. V prijazni Solkan ob takih prilikah rado pohiti tudi goriško meščanstvo. Sokolsko društvo v Solkanu je v vsakem oziru važno; zategatel tudi zasluži podpiranje od strani občinstva.

Slovenske pečate! — Samoslovenski, oziroma samohrvatski pečat se končno uvedli v II. senatu na deželni sodnji v Trstu. Temu vzgledu mora slediti tudi kazenska deželna sodnja — slediti pa mu mora končno tudi c. kr. okrožna sodnja v Gorici z okrajno vred, kjer imajo še vedno le laške pečate. Pač čudno je res videti slovenski odlok z laškim pečatom. Zakaj ne devajo na laške odloke slovenskega pečata — potem bi bil popoln narobe svet! — Zahtevamo pač opravičeno, da si omisli tudi sodnja v Gorici slovenske pečate!

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici konča šolsko leto 1904—1905. danes dne 15. julija t. l. Prihodnje šolsko leto prične dne 16. septembra.

V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14 letó ali vsaj 13½, leta svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se želé posvetiti učiteljskemu stanu.

Podrobnosti gledé vpisovanja za vstop v ta zavod se pravčasno objavijo.

Poštne vesti. — Poštni asistenti Alojzij Delkin, Jernej Dolinar in Ferd. Kallister v Trstu so imenovani za oficijale;

istotako je imenovan oficijalom asistent Fr. Zore v Opatiji.

Postarjem v Tolminu je imenovan postar Friderik Lah v Rakeku.

Premeščeni sta poštni manipulanti Antonija Milavec iz Gorice v Ljubljano in Ernestina Jasnič iz Pazina v Gorico.

Lahi proti svoji juridični fakulteti radi njeno notranje organizacije. — Sedaj se obračajo Lahi proti zakonskemu načrtu gledé juridične fakultete tudi radi tega, ker je v njem nekaj točk, ki se dotikajo poduka v nemškem jeziku in znanja nemščine. Jedna točka se glasi: Poduk o materijah, ki niso juridiške in državno-pravne, se more vršiti tudi v nemškem jeziku. Druga: Zagotoviti se mora, da kandidatje pri izpiti poznajo popolnoma nemški jezik ter imajo tudi sposobnost, posluževati se ga. — Doslej so previdni Lahi molčali o tem, ker jim je šlo le za to, da dobijo fakulteto v Trst. Če bi se jim bila izpolnila ta želja, bi bili lepo molčali o vseh teh točkah, in če bi bila vlada tudi uvedla par predavanj v nemškem jeziku, bi najbrže ne bili imeli nič proti temu. — Vidi se pač, kako so postopali Lahi previdno v vseslovenskem vprašanju, in kako neprevidno je bilo kričanje po »Slovencu«, ki je hotel nalagati svet o izdajstvu naprednjakov, da se potegujejo za nekaj nemških stolic na slov. juridični fakulteti, ko so šli dosledno po poti sklepa kranjskega dež. zbora. Ravnanje kranjskega dež. zbora je bilo, kakor se sedaj vidi, prav previdno, kajti vlada tudi Lahom ne dovoljuje čiste laške juridične fakultete! — Ti klerikalci res niso za drugo nego za zgago in škodo, pa če gre tudi za naše najvitalnejše postulate!

Samomor. — V Gradišču ob Soči si je vzel življenje 80 letni knez A. Brumat. Ko je prodal kravo ter prinesel denar domov, je hotel imeti dve kroni od sinabe, ker je prodal dobro. Ali sinaha mu je ponujala le eno, ker je vedela, kako je starec udan pijači. To pa ga je razjezilo, da je zateł žugati ženi in sinahi z reznikom. Ker le ni nehal, so se ženske prestrašile ter rekly, da pojdejo po re-darje. To pa ga je še bolj razburilo, in odšel je od doma. To je bilo okoli 3. ure popoldne 11. t. m. Okoli 4. ure so našli njegovo truplo v Soči prav v plitvi vodi.

Poskusen samomor. — Neka zaljubljena furlanska punica v Gradišču ob Soči se je oprla s svojim ljubcem. To pa je ob tej vročini vplivalo tako na ubogo revo, da je hotela skočiti skozi okno ter tako storiti konec temu neznanemu življenju. Ali komaj se je lotila poskusa samomora, so jo zapazili domači ter jej zabranili skok skozi okno. Potem so jo sicer težko ali vendar le potolažili.

Treščilo je v sredo zvečer v hišo št. 24. v ulici Orzoni, in sicer skozi okno v stanovanje 52 letne Katarine Jug. Strela ni storila prav velike škode, ali omaro pa je raznesla in raztrgala. Jugova je ostala nepoškodovana, le vstrašila se je močno.

(Dalje v prilogi.)

»Toda na tem otoku mi ni dovoljeno loviti.«
»Ekscelenci ni treba dovoljenja, kajti otok je neobljuden.«
»Ej vraga,« pravi mladenič, »neobljuden otok sredi Sredozemskega morja, to je nekaj čudnega.«
»In čisto naravno, Ekscelenca. Otok je skalovit, in na celem otoku je komaj oral rodovitne zemlje.«
»In čegav je ta otok?«
»Toskanski.«
»Kakšno divjačino najdem tam?«
»Tisoče divjih koz.«
»Ki živijo od tega, da ližejo kamenje?« pravi Franc neverjetno.
»Ne, ampak v hrano jim je grmovje, ki raste iz skalnih razpoklin.«
»Toda kje prenočim?«
»V kakí jami na otoku ali pa v svojem plašču na krovu. Če hoče Vaša Ekscelenca, da takoj po lovu odplujemo, se pa to tudi lahko zgodi. Saj veste, Ekscelenca, da sta nam noč in dan jednaka.«
Ker je imel Franc še dovolj časa, da se snide s svojim tovarišem, sprejme ta predlog, da bi se odškodoval za svoj dosedanji slabi lov.
Na njegovo pritrdilo spregovorijo mornarji nekaj tihih besed.
»Torej,« vpraša, »kaj pa je? Ali nas kaka stvar ovira?«
»Ne,« odvrne patron, »toda opozoriti vas moramo, da je prepovedano pluti na ta otok.«
»Kaj hočete s tem reči?«
»Ker je otok Monte-Cristo neobljuden, ga obiskujejo sem pa tja tihotapci in morski roparji, ki prihajajo iz Korzike, Sardinije ali Afrike. In če se izve v Livornu, da smo bili na otoku, nas pridržijo tam za kakih šest dni.«
»Vraga, v tem slučaju je pa stvar drugačna! Šest dni! Prav toliko, kakor je rabil Bog, da je ustvaril svet. To je precej dolgo, otroci moji.«

»Toda, Ekscelenca, kdo vas pa izda, da ste bili na otoku Monte-Cristo?«
»O, jaz sam gotovo ne,« vsklikne Franc.
Patron da svoja povelja, in ladija krene proti otoku. Franc počaka, da je vse v redu, in ko dobi ladija pravo smer, prične znova pogovor.
»Moj ljubi Gaetano,« pravi patronu, »prej ste mi rekli, da je otok Monte-Cristo zavetišče tihotapcev in morskih roparjev. Ti se mi zdijo čisto drugačna divjačina kakor divje koze.«
»Da, Ekscelenca, res je tako.«
»O tihotapcih, ki se potepajo po teh krajih, sem čul pripovedovati, toda glede roparjev menim, da so izza osvojitve Algerja iztrebljeni ter se nahajajo le še v Cooperjevih in Marryatovih romanih.«
»V tem slučaju se motite, Ekscelenca, kajti s pomorskimi roparji je prav tako kakor z banditi, glede katerih je menil Papež Leon XII., da jih je iztrebil, a oni so kljub temu napadali popotnike prav pred rimskimi vrati. Ali niste čuli, da so oropali pred šestimi meseci francoskega poslanika pri svetem Etolu komaj petsto korakov od Velletrijsa?«
»Če je res!«
»Gotovo. Če bi prebivali v Livornu, Ekscelenca, kakor prebivamo mi, bi slišali večkrat, da manjša tovorna ladija, majhna, lepa angleška jahta, ki so jo pričakovali v pristanišču Bastia, Porto-Ferrajo ali Civita-Vecchia, ni prišla tja, ampak je izginila brez sleda, da mora človek misliti, da se je razbila ob kakí skali. Toda skala, ob kateri se razbije taka ladija, je nizka, ozka barka, broječa šest do osem mož posadke. In ti možje so zasegli ladijo ali jahto v bližini kakega pustega, neobljudenega otoka v temni ali viharni noči ter jo premagali in oropali, kakor oropajo banditje sredi temnega gozda poštni voz.«
»Toda,« pravi Franc, udobno zleknjen v barki, »zakaj se ljudje, ki se jim pripeti taka nesreča, ne pritožijo, zakaj ne

pokličejo na pomoč proti roparjem maševalne pravice francoške, sardinijske ali toskanske?«
»Zakaj?« pravi Gaetano smehljaje.
»Da, zakaj?«
»Ker preložijo s tovrne ladije ali jahte najprej vse, kar ima kako vrednost, na barki zvežejo moštvo roke in noge, privežejo na vrat vsakemu štirindvajsetfunto krogljo, zvrtajo v dno oropane ladije luknjo v velikosti soda ter se vrnejo na barko. Za deset minut prične ladija stokati in se polagoma potaplja. Najprej se nagne na jedno, potem na drugo stran, nato se vzravna in zopet potaplja. Naenkrat se začuje pok kakor strel iz topa: stisnjeni zrak razžene krov. Zdaj se prične ladija kretati kot človek, ki se potaplja in si hoče pomagati, a mu stopa voda vsako minuto bližje ust. Naenkrat brizgne voda iz vseh odprtín, in ladija zastoka še poslednjič, zavrti se še enkrat okoli same sebe, se potaplja neprenehoma ter izgine končno popolnoma, tako da more za pet minut videti v dnu tega mirnega morja potopljeno ladijo le še božje oko.«
»Ali zdaj razumete,« pristavi patron smehljaje, »zakaj ladija ne doseže svojega cilja in zakaj se moštvo ne pritoži?«
»Če bi bil povedal Gaetano vse to, predno je predlagal ta lov, bi Franc predloga skoro gotovo ne bil sprejel; zdaj, ko je plula barka proti otoku, se mu je zdelo strahopetno, da bi se vrnil. Bil je to namreč človek, ki ni iskal nevarnih priložnosti, a je ostal hladnokrven, če mu je prišla taka priložnost sama od sebe, in se pripravil ravnodušno, da premaga sovražne moči, človek, ki v življenju pravzaprav ne vidi nobene nevarnosti, nalik dvobojevniku, ki premisli svoje kretnje, izvežba svoje moči in se giblje le toliko, kolikor mu je neobhodno potrebno, pazi na vse okolnosti, izgrabi ugoden slučaj ter usmrti naoprotnika z jednim samim udarcem.«
»Bah,« odvrne, »potoval sem po Siciliji in Kalabriji, vozil se po zloglasnih delih morja, a nikjer nisem srečal nitú sence bandita ali morskoga roparja.«

Tombola v Devinu. — Jutri bo v Devinu tombola v korist tamkajšnjega slov. otroškega vrtea. Tombola priredi bralno in pevsko društvo „Ladija“. Pričetek ob 6. uri pop. Tombola 150 K, činkvina 70 K; srečke se prodajajo po 40 v. — Želeti je obile udeležbe in obilega uspeha.

Imenovan je suplent na g. kr. državnem gimnaziju v Trstu dr. Ivan Merhar pravim gimnazijskim učiteljem na istem zavodu.

Telovadni trg. — Nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom imajo Lahi na Telovadnem trgu svoje veselice. Prav kakor da bi ne bilo nikakega drugega prostora za to! Tam je neznosen vrišč in trušč pozno v noč. Trgovsko-obrtna zadruga kot lastnica cele fronte Telovadnega trga je napravila proti tej brezobzirnosti resen korak. Pritožila se je na magistrat proti zlorabi Telovadnega trga, pritožila se je ne proti laškimi veselicam, ampak sploh proti vsaki veselici na tem trgu, ker vendar ne gre, da se bodo prostori v mestu sredi hiš oddajali za take šume veselice, kakršne se prirejajo sedaj na imenovanem trgu. Magistrat nima pravice, oddajati javni trg pod takimi pogoji, da je zabranjen celo prost prehod ter dohod in odhod iz hiš okrog trga ter celo takega javnega poslopja, kakor je Südbahn. To je pač škandal, da mu ga ni para. To se dela vse zanalašč, da bi se le škodovalo Slovincem! Pričakujemo od Trgovsko-obrtna zadruga, da ostane pri storjenih korakih ter žene vso reč do zadnje instance. Pray bi bilo, da bi jo podpirali tudi drugi tam okoli. — Pritožbo je naznanil v seji mestnega sveta podžupan Bombig, na predlog neizogibnega modrijana dr. Venierja pa so šli skrbni mestni očetje na dnevni red preko te točke. Drugi modrijan Seppenhofer je porabil to priliko za pritožbo, da se je dovolilo Slovincem v hotelu pri Zlatem jelenu imeti koncert čez polnoč, in dr. Venier se je zopet oglasil, češ, kako politična oblast stopa pristransko, ker dovoljuje Slovincem imeti koncert tako pozno, Lahi pa so morali zadnji prenehati s svojim šumom ob 11. uri. To strašno reč so odstopili juridičnemu odseku. Če se bodo res tam posvetovali o tej reči, jim povemo, da je bila ob zadnjem vrišču na Telovadnem trgu v hotelu Südbahn neka visoka oseba incognito ter da tako ravnanje pač ne yabi boljših tujcev v Gorico, marveč jih naravnost odganja in škodi neizmerno imenu Gorice. Kar se tiče Jelena, je pa naravnost bedastoča primerjati koncert na vrtu tega hotela s šumom in vriščem na javnem trgu. Na hotelskih vrtilih so bili in bodo koncerti, saj so za to tukaj. Vrt pri Jelenu pa ima to prednost pred drugimi, da ni okrog nobene zasebne hiše, vrt je kakor zaprt prostor. Na tak zasebni vrt pošiljamo tudi Lahe, tam naj rajajo, kar je prav, ne pa uganjati svoje komedije na Telovadnem trgu, kjer so vse take prireditve tudi demonstracije proti Slovincem. Mi protestujemo proti vsem takim prireditvam, ker so naperjene proti nam in ker škodujejo mestu, kateremu želimo mi dobrega razvika in sreč-

nejše bodočnosti, nego jo je imelo doslej. Ali smemo upati, da krene novi župan na pametnejša pota?! Dosedanja so mesta v škodo, o tem ni nikakega dvoma.

Hudo je sicer, pa ne pomaga nič, priznati vendar treba, da okoli Telovadnega trga je z malo izjemo vse slovensko, le tisti kurnik „Ginastija“ je pristno laški! Tisti dve „Corrierovi“ babnici godrnjata po svojem bebastem listu, češ, kaj so kupili s hišami Slovinci tudi Telovadni trg! Po eni strani priznavajo med vrstami, da tam ni skoro nič več njihovega, po drugi pa so tako prismojeni, da v očigled takim dejstvom hočejo slepariti zunanji svet, ki ne pozna razmer, kako je povsodi vse laško! Reveži! Res hudo je priznati, da kamor pogledajo po Telovadnem trgu, povsodi zagledajo slovensko posest! To verjamemo. — Odtod pa tisto bevskanje po „Corriere“ in krik in vik, ples in godba na Telovadnem trgu! — „Corriere“ je tako prijazen, da navetuje Slovincem, naj odnesejo proč hotel, če jim ni prav tam! Na to odgovarjamo, da odnesemo še marsikaj, pa ne proč, ampak Lahom iz rok, ostanemo pa na tukajšnji svoji zemlji, na kateri so tuji — Lahi! Ti naj gredo proč, ako jim drago!

Kromberški vodovod. — V zadnji seji mestnega sveta goriskega je poročal Batistigo o načrtu za popravo in popolnitev kromberškega vodovoda, kateri je izdelal vladni inženir K. Oberst, ter predlagal v to svrhu potrebno svoto 255.000 K. Porabilo bi se ostajajoče posojilo iz leta 1889. v znesku 98.000 K, 157.000 ali okroglo 160.000 K pa bi si izposodili na novo! — Načrt je bil sprejet soglasno, in izrekla se je zahvala vladi in inženirju. Zastopnik vlade je vzel zahvalo z dovoljstvom na znanje, rekoč, da drugače se čuje le pritožbe v tem starašinstvu!

Za solnarico je umrl v Gorici 11-letni deček Marij Culotti.

V Krmnu je umrl oni A. Minen, ki je bil v blaznosti napadel dr. Fabrovicha.

Tatovi. — Neznani tatovi so obiskali hišo št. 27. v ulici proti Stračicam ter pokrali tam kotliček in nekaj drugih takih rečij v vrednosti 40 K. Hiša je prazna ter jo v kratkem potrejo.

Ulrgala se je vr, s katero so dvigali težek obsekau kamen pri železniškem delu blizu mosta za Solkanom, in kamen je padel kake 3 m globoke. Zadel je delavca P. Potessini, 49 let starega, iz Benetek, k sreči le po strani ter mu prizadel rano na glavi, mu zlomil levo roko ter ga poškodoval po hrbtu. Če bi bil zamudil le trenotek, bi ga bil kamen zmastil. Prenesli so nesrečnika v takajšnji bolnišnico usmiljenih bratov.

Angleži v Gradežu? — Govori se, da misli kupiti morsko kopališče v Gradežu družba Angležev, ki bi napravila iz Gradeža pravo moderno veliko kopališče. Ne verjamemo pa, da bi se to dovolilo od merodajne strani.

Pri okrajni sodnji v Kanalu je razpisano mesto državnopravdniskega funkcionarja. S

to službo je združena letna nagrada 180 K. Prošnje je poslati državnemu pravdnistvu v Gorici do 10. avgusta.

Obesil se je v zaporu v justični palači Ivan Bratina iz Skrij na Vipavskem. Obtožen je bil oskrumbe, predno pa bi ga bili sodili, so ga hoteli opazovati, če je pri čisti pameti ali ne. V sredo ob 11. uri 'dop.' je v svoji celici še z dobrim tekom použil hrano, potem pa je kmalu na to vzel pas od svojih hlače ter se obesil za znamenje, s katerim se kliče pomoč. Ko je šel mimo celice okoli 12 čuvaj, se mu je zdelo pretiho v Bratinovi celici. Pogledal je skozi okence, in ker ni nikogar videl, je odprl vrata in zagledal visečega Bratina. V bližini je ležalo prevrteno sedalo, katerega se je poslužil pri obešanju. Glavo je imel močno nagnjeno na stran, pas mu je zadrnil vrat strahovito, da je bilo strašno videti ga. Ko so ga našli, je kazal še malo življenja, ali je hitro na to umrl.

Vozniki namoga, ki vozijo v Podgoro po ulici Štandrežki in Oglejski ob Rojcah, morajo plačati 4 vinarje voznine po mestem svetu. Tako je bilo določeno, ali to se ni izvrševalo. Sedaj pa so po dolgem času kar ukkrat poslali tje mestnega redarja, ki naj pobira voznino. Nekateri so plačali z velikim murmanjem, drugi pa so se uprli ter niso plačali nič. Redar je rogovilil nekaj časa nad njimi, potem pa šel to reč naznanit na magistrat, vozniki so seveda peljali premog naprej.

Hranilna knjižica, glaseča se na 80 K, je bila zmanjkala kotičaju J. Jeranu, ko je spal. Prijeli so radi tega drugega kotičaja I. Madriča, ki je rekel, da je našel knjižico na Lenassijevem zemljišču.

Posledica skrajne nepravdnosti. — 60 letni kmet Andrej Ličen v Rihembergu se je vlegel, kakor poročajo, v kopo sena, da odpočije; prižgal je pipo, kadil, zadremal in zaspal. Pipa mu je padla iz ust, in posledica je bila ta, da se je seno hipoma unelo, stavec se ni mogel rešiti iz ognja, marveč je zgorel v senu. Na pogorišču se ostale pečene kosti.

Ogenj v Bovecu. — Pišejo nam: Ogenj je izbruhnil v Bovecu v četrtek ob 1/2. uri popelnoči. Vpepelil je tri hiše zraven farne cerkve; rešiti ni bilo mogoče nič, ker še ljudje so komaj ušli. Kako da je ogenj nastal, ni še nič znano.

Da se ni ogenj še bolj razširil, zahvaliti se je vrli požarni brambi v Bovecu, ki je tako izvrstno izvrševala svojo nalogo, kljub šele parkratnim vajam, in omejila požar, da se niso vnele še druge tik stoječe lesene hiše. Tudi nova brizgalnica trdke F. Smekal iz Prage se je prav izborno izponesla ob tej priliki; priporoča se to trdko tudi drugim gasilnim društvom.

Vojaško-veteransko in pevsko društvo v Biljah priredi dne 10. septembra veliko veselico z hogatim vspehom. Slavna bratska društva iz bližnje okolice prosimo, da bi vpoštevala ta dan pri prireditvi svojih veselice. Točen vspeh sledi pravočasno. Odbor.

Samomor dijaka. — Včeraj popoldne je izpil na poti po Grojni 17 letni dijak Milan Jenčič strup ter ostal mrtev na cesti. Šel je s svojim prijateljem Ristorferjem na sprehod. Bil je videti izredno žalosten. V bližini gostilne ob poti v Grojno je šel malo v stran ter neopazovano izpil strup iz stekleničice. Potem sta šla s prijateljem nekaj korakov naprej. Kar je padel na tla ter se začel zvijati. Prijatelju je dal par pisem, rekoč, naj jih izroči naslovljancem. Kmalu na to je umrl v bolečinah, ki so ga vile semtertje po tleh. Truplo so prenesli v Podgoro. Jenčič je imel baje neozdravljivo bolezen, katero je težko občutil, in to bi ga bilo gnalo v smrt. Bil je dober in priden dijak tuk. realke.

Nezvesta dekla. — Na Volčjadrugi je služila pri krčmarju Zupiatiju 18 letna Ivana Marčič iz Št. Ferjana, ki je sedaj obdolžena, da je jemala svojim gospodarjem denar pa tudi razne dragocenosti. Dasi je dobila denar za naročeno blago v prodajalnici, je vzela vendar na upanje, da celo izposodila si je 5 K na ime gospodinje. Nesla je na trg v Gorico sadje na prodaj, izkupljeni denar pa je pridržala zase; imela je kupiti salate, pa je rajši v Št. Petru iz nekega vrta nakradla salate, kakor da bi jo kupila. Sedaj čaka sodbe za tako zvesto službovanje v zaporih v ulici Dogana.

Pevsko in bralno društvo „Lira“ v Komnu priredi v nedeljo dne 30. julija 1905. javno tombolo z dvema dobitkoma: Činkvina 100 K, tombola 200 K. Srečke se prodajajo po 40 vin. Začetek ob 5. uri pop. Pred tombolo in po tomboli bode ples, pri katerem svira veteranska godba iz Mavhinj. Vsak plesni komad stane 20 vin. V slučaju slabega vremena se odnese tombola na prihodnjo nedeljo dne 6. avgusta 1905. Ker je čisti prebitek tombole namenjen ubožnim občanom, uljudno vabi slavno občinstvo na mnogobrojno udeležbo — odbor.

Javni ples priredijo fantje iz Ravnice v nedeljo dne 22. t. m. Svira oddelek goriske godbe. V Ravnici ni bilo plesa 25 let.

Javni ples priredi fantovska družba v Mirnu dne 16. julija v prostorih g. Mihaela Faganela „Pod gradom“.

Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku vabi k velikemu koncertu s plesom, ki bode v nedeljo, dne 16. julija 1905. v restavraciji g. Dragotina Starca na Proseku. Začetek ob 5 in pol uri pop.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti Gorici lekarni Gironcoli-Gliubich.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 16. do 23. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Gironcoli-Gliubich.

Vojna med Rusi in Japonci.

Na Sahalinu.

Japonski polki so zasedli Korzakovsk 11. t. m., ne da bi našli mnogo odpora. Rusi so mesto zapustili in so se ustavili pri Solovievki, 7 milj severno od Korzakovska, kjer

„Tudi nisem rekel tega, Eksceleca,“ pravi Gaetano, „da bi vas odvrnil od vašega namena. Vi ste vprašali, in jaz sem odgovoril.“

„Da, moj ljubi Gaetano, in vaša povest me zanima zelo. Da se bom še več časa pomenkoval z vami, pa plujmo na Monte-Cristo.“

Med tem so se zelo hitro bližali otoku, zapihal je hladni vetrič, in barka je plula po šest do sedem milj na ure.

Polagoma se je temnilo. A k sreči so bili mornarji v teh vodah doma ter poznali vsako skalo. V temoti, ki je obdala barko, bi Franc sicer ne bil brez skrbi. Korzika se je zavila v temo, otok Monte-Cristo je izginil popolnoma, toda zdelo se je, da vidijo mornarji tudi v temi kakor ris, in Lmar, ki je sedel pri krmilu, ni kazal niti najmanjšega nemira.

Približno jedno uro po sletnem zahodu se zazdi Francu, da vidi na svoji levi, približno četrtilje daleč, temno senco. Toda nikakor ne more razločiti, kaj bi bilo to, in boje se, da bi ga mornarji ne zasmehovali, če bi smatral plast oblakov za kopno zemljo, molči. Naenkrat se nekaj posveti. Zemljo bi bil pač lahko zamenjal z oblaki, toda ta ogenj ni bil meteor.

„Kakšen ogenj je to?“ vpraša.

„Pst!“ pravi patron. „To je ogenj.“

„Toda rekli ste, da je otok neobljuden!“

„Rekel sem, da nima stalnih naseljenikov, a vam zajedno povedal, da ga večkrat obiščejo tihotapci.“

„In morski roparji.“

„In morski roparji,“ ponovi Gaetano Francove besede. „Zato sem napovedal pluti mimo, in vidite, da je zdaj ogenj za nami.“

„Toda zdi se mi,“ meni Franc, „da ta ogenj ne znači nevarnosti, ampak nam je dokaz, da se nam ni ničesar bati, kajti ljudje, ki ne marajo, da jih kdo opazi, bi gotovo ne prižgali ognja.“

„O, to je čisto brez pomena,“ meni Gaetano; če bi ne bilo tako temno in bi si mogli natančno preočiti lego otoku,

bi se prepričali, da tega ogaja ni mogoče videti z nobene točke na kopnem, ampak samo z morja.“

„Torej menite, da vam naznanja ta ogenj slabo družbo?“

„Glede tega se moramo šele prepričati,“ meni Gaetano, obračaje oči neprestano proti ognju.

„In kako se prepričamo o tem?“

„To bode videli takoj.“

Po teh besedah se posvetuje Gaetano z moštvo, in po petminutnem pogovoru hipoma obrnejo barko ter se vrnejo po istem potu, po katerem so prišli. Za nekaj sekund izgine ogenj, skrit vsied ovinka za skalovjem.

Zdaj krene barka v novo smer ter se vidno bliža otoku, da je kmalu oddaljena od njega le še petdeset korakov.

V tej razdalji ladija obstane.

Vse to se je zgodilo tiho in z največjo hitrostjo, in odkar so izpremenili smer, niso govorili niti besedice. Gaetano, ki je predlagal to pot, je sprejel vso odgovornost na se. Štirje mornarji niso obrnili svojih oči od njega ter so držali vesla pripravljena, da lahko zbežijo vsak hip, kar vsled teme ni bilo baš težko.

Franc preišče z navadno hladnokrvnostjo svoje orožje; imel je dve dvocevki in karabinar. Tega nabije, pogleda, če je v redu petelin, in čaka.

Med tem vrže patron s sebe svoj plašč ter si zavija hlače, kolikor visoko more; ker je bil bosonog, mu ni bilo treba sezuti niti čevljev niti nogavic. Nato položi prst na usta, v znamenje, naj vsi molčijo, se spusti v vodo in plava previdno, da bi ne povzročil nobenega šuma, na breg. Le na fosforovi luči, v kateri se je svetila brazda za njim, je bilo mogoče spoznati njegovo smer.

Kmalu izgine tudi ta. Gaetano je brezdvomno stopil na suho.

Cele pol ure ostane na ladji vse tiho in nepremično. Nato se prikaže na vodni vnovič svitla brazda. Le še nekaj sekund z očami, in Gaetano je na krovu.

„Torej?“ vprašajo Franc in mornarji.

„Španski tihotapci so,“ odvrne Gaetano; samo dva korziška bandita imajo pri sebi.“

„In kaj imata opraviti ta dva korziška bandita s španskimi tihotapci?“

„Ej moj Bog, Eksceleca!“ odvrne Gaetano z izrazom globoke krščanske ljubezni, „ljudje morajo podpirati drug drugega. Banditom je večkrat vsled orožnikov na kopnem nekoliko tesno. Torej najdejo barko in v barki poštene mladeniče kakor smo mi. Prosijo nas, da jim izkažemo v naši plavajoči hiši gostoljubje. Kdo more ubogemu vragu, ki ga preganjajo, odreči pomoč? Sprejmemo ga na krov in vsled večje varnosti odrinemo na morje. To nas ne velja nič, in reši jednemu naših bližnjih življenje ali vsaj prostost, in uslugo, ki mu jo izkažemo, nam povrne on s tem, da nam pokaže pripraven prostor, kjer lahko izkrcamo svoje blago, ne da bi nas motili radovedneži.“

„A tako!“ pravi Franc. „Vi ste torej tudi sami nekoliko tihotapec, moj ljubi Gaetano?“

„Ej, kaj hočete, Eksceleca!“ odvrne ta s smehljajem, ki ga ni mogoče popisati. „Človek se mora privaditi vsemu. Od česa pa naj sicer živi?“

„Torej se z ljudmi, ki so ta hip na otoku Monte-Cristo, poznate?“

„Nekoliko. Mi pomorščaki smo kako prostozidarji: spoznamo se po gotovih znakih.“

„In menite, da se nam ni ničesar bati, če zapustimo barko in stopimo na kopno?“

„Čisto ničesar. Tihotapci vendar niso roparji.“

„Toda ta dva korziška bandita...“ odvrne Franc, vpoštevaje vse mogoče okolnosti.

„Ej moj Bog,“ pravi Gaetano, „saj ni njuna krivda, da sta bandita, ampak krivda vlade.“

„Na kakšen način?“

(Daže pride.)

so se poizkusili upirati. Rusi so se umaknili v Vladimirovsk, nekako 32 milj severno od Korzakovskega. Japonci so zaplenili štiri topove in veliko množino municije. Japonci niso imeli nobenih izgub.

„Times“ poročajo iz Petrograda, da v vojnem ministerstvu zatrjuje, da se ne bo mogla ruska posadka na Sahalinu uspešno ustavljati Japoncem. Rusi so najbrže odrezani od kopnega. Brzojavna zveza je pretrgana.

Ker so Japonci zavzeli Sahalin, je postala morska cesta Lapérouse in ožina Tsugaru čisto japonska zveza med morji zahodno in vzhodno od japonskega otočja. V slučaju vojske more Japonska zapreti vhod v te vode, tako da je sedaj rusko obrežno ozemlje po japonski posesti odrezano od zveze s Tihim oceanom.

Povratek ruskih vjetnikov iz Japonske.

Ruska vlada je najela 15 največjih parnikov družbe Hamburg-Amerika, da pripeljejo iz Japonske ruske vjetnike. Nekateri listi mislijo, da je to dokaz, da so prvi splošni mirovni pogoji že sklenjeni!

Kitajske zahteve.

Pekinska vlada je razposlala velevladstvom noto, kjer jih obvešča o zahtevah, ki jih je sporočila petrograjskemu in tokijskemu kabinetu. Kitajska ne zahteva, da bi bila zastopana pri mirovnih konferencah, pač pa hoče, da se jo obvešča o onih mirovnih vprašanjih, ki so tičejo kitajske suverenitete in njenih teritorialnih pravic. Sklepov, ki ti brez dovoljenja Kitajske kršili njene pravice v ozemljih, ki so kitajska last, pekinska vlada ne prizna.

Novi ruski minister mornarice.

Podadmiral Birilev je po odsvoljenju Ayelana imenovan ministrom mornarice.

Novi ruski minister vojne mornarice, Birilev, je star 60 let ter je na glas kakor izvrsten pomorščak. Birilev je vstopil v rusko mornarico leta 1859. Služil je na različnih vojnih ladjah ter se povsod odlikoval. L. 1901. je prevzel poveljstvo baltičske flote, kateri je zapovedoval do srede l. 1904. o katerem času je bil imenovan glavnim poveljnikom pristanišča v Kronstadtu. Pred dvema mesecema je bil odposlan v Vladivostok, da pregleda tamošnje vtrdbe. Na Birileva stavljajo v Rusiji velike nade, ker velja kakor zelo energičen mož.

Vladivostok blokiran.

Poroča se, da je Vladivostok blokiran in zastražen od vseh strani. Nobena ruska ladja ne more iz pristanišča. Le torpedovke si upajo do uhoda. — Japonci na otoku Sahalinu že nadomeščajo ruska imena z japonskimi.

Strah Japoncev.

Japonci so v strahu, ker Rusija podpira zahteve Kitajske za sodelovanje pri mirovnih pogajanjih. Japonci se boje, da bi prišli ob uspehe svojih zmag, ter da utegne Kitajska Port-Artur in Mandžurijo reklamirati zase.

Ruski pooblaščenec za mir.

Murajev je zopet obolev; radi tega ne more iti v Washington. Imenovan je pooblaščenec Witte, ki pripada stranki, ki deluje za mir, kar se smatra za znamenje, da se misli Rusija resno pogajati radi sklepa miru.

Poročilo generala Lineviča.

General Linevič je dne 11. t. m. sporočil: Dne 8. t. m. je bil naš oddelek v dolini reke Hamihab obstreljevan z gorovja, ležalega na levem bregu reke. Ko smo mi odgovorili s streljanjem, so se Japonci umaknili z brega proti jugu. Vzlic velikim težavam je naš oddelek nadaljeval svoj marš po silno slabem potu, dokler ni prišel na mesto, kjer je pot prenehal. Naš oddelek se je radi tega v severni smeri povrnil nazaj, ne da bi bil imel kake izgube, vzlic temu, da ga je sovražnik obstreljeval.

Razgled po svetu.

Gospodarska zbornica je v včerajšnji seji potrdila povišanje kreditov za alpske železnice, kakor sklenjeno v poslanski zbornici.

Umril je v Trstu daleč okoli znani okulist dr. Brettauer.

Poskus samomora z gnojnimi vilami. — Oročja samomorilcev so bila od sedaj navadno pač le revolver, vrvi, karbolna kislina, kak drug strup, nož itd. Gnojnih vil pa ni rabil dosedaj menda še noben samomorilec. Ali česar ni steril še nihče, je storil 40 letni tapecirar Ivan P., stanujoč v ulici del Boschetto v Trstu. Šel je v konjski hlev, ki se nahaja v isti hiši, v kateri stanuje on, je zagrabil gnojne vile in se ž njimi zabodel v vrat. K sreči je priskočil hlevjar in mu izdrl gnojne vile iz rok, potem pa dal poklicati zdravnika, ki je originalnemu poskuševalcu samomora obvezal vrat in ga dal prenesti v bolnišnico.

Družinska tragedija v Trstu. — 42 letni Valentin Škamperle je bil vratar v hiši št. 30. v ulici Boschetto v Trstu, kjer je tudi stanoval z ženo in sinom. Zvečer v četrtek se je stanovalec te hiše zdelo čudno, da niso videli nikoga Škamperleve družine. Zvečer je šel redar Bedrač trkat na vrata. Ker se ni nikdo oglašil, je odprl, ter zagledal ženo v luži krvi na tleh s prerezanim vratom. Na postelji pa je ležal mrtev s prerezanim vratom Škamperle. — Žena je bila pobegnila pred 18 dnevi od moža, ko je prišla nazaj pred par dnevi, da se prepirala. Obnašanje njeno je bilo tako, da je vzbujalo možu ljubosumnost. Stara je bila 38 let. Kregala sta se tudi malo pred tragedijo.

Generalna stavka v Madridu. — Socialisti v Madridu so sklenili 20. t. m. uprizoriti splošno stavko, ki bo trajala 24 ur. S to stavko nameravajo protestirati proti podraženju živil.

13.374 samomorov. — Pravkar izdatna statistika o smrtnih slučajih na Dunaju od l. 1901. do l. 1903. izkazuje 13.374 samomorov.

Z otroki prišel k orožnim vajam. — Iz Litomeřice poročajo 7. t. m.: Dninar Julij John, ki mu je pred letom umrla žena, je dobil poziv k vojaškim vajam. Ker ni imel nikogar, ki bi mu izročil v oskrbo štiri otročiče, jih je vzel seboj v Litomeřice, kjer se je prijavil pri 9. domobranskem polku. Stotnik se je začudil, podaril vsakemu otroku krono in vele rezervistu, naj spravi otroke na policijo, ki jih bo oskrbovala. Ker so dognali, da John res nikogar nima, ki bi varoval deco, so mu dali depust. En otrok je zbolel in kmalu umrl.

Promet istrskega vina. — Iz poreške luke se je izvozilo mesec junija 3655,50 hektolitrov vina, meseca maja pa 5060,30 hekt. V minolem letu se je meseca junija izvozilo 5563,20 hekt. Cena vina je bila doslej 29—39 kron po hektolitr, sedaj pa cene poskocijo na 32—33 kron. Vzrok temu je trtna uš in letošnja slaba vinska letina, ki jo je povzročilo obilno deževje in toča.

Tatvina v rojanskem župnišču. — V rojanskem župnišču v Trstu je bil v torek med 7 in pol 8 uro zvečer iz spalne sobe župnika Jurizze v njega odsotnosti ukraden velik zlat prstan z 13 dijamanti in enim topasom, vreden 500 K, in mala zlata ura, vredna 50 K. Več dragocenosti in malega zneska denarja, ki so se nahajali v nočni ormarici, se niso tatje dotaknili.

Odposlanec laškega kralja na vojaških vajah na južnem Tirolskem. — Kakor poroča „Giornale d'Italia“ iz Verone, poveri kralj Viktor Emanuel poveljniku Verone, generalnemu lajtnantu Gobbo, misijo, da pozdravi cesarja Frana Josipa tekom vojaških vaj, ki se bodo vršile na južnem Tirolskem.

Kolklo šoloobveznih otrok v Avstriji ne hodil v šolo? — Na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem 53.914, v Primorju 39.694, v Dalmaciji 71.721, v Galiciji in Bukovini 664.305, na Moravskem in v Šieziji 6.695, v Češki 55.315, v Gornji Avstriji in Solnograški 3292, v Dolenji Avstriji 20.321, v Tirolski in Predaleški 16.498, skupaj skoraj milijon otrok nima potrebne izobrazbe.

Zavarovanje za starost. — Francoska zbornica je dognala 11. t. m. debato v zavarovanju delavcev za starost. Ker so smatrali zadevo za nujno, so prestopili takoj v podrobno razpravo.

Novo nasilstvo Angležev proti Ircom. — Angleški ministerski predsednik Balfour je naznanil zbornici, da predloži o najkrajšem času načrt za razdelitev v volilna okrožja, tako da pride na vsakih 65000 prebivalcev po en poslanec. Anglija pridobi 17 poslancev, samo London s predmestji jih bo imel vsled tega 11 več, Irska pa izgubi 22 poslancev.

Duhovnik ob smrtni postelji. — 70 letnega Venc. Wortta, v pokojnega uslužbenca tramvajske družbe na Dunaju, je zadeia kap. Zdravnik je rekel, da more živeti bolnik le še par ur, zato je poslala njegova oskrbnica po duhovnika. Prišel je redemptorist Forejtnik. Prvo, kar je bilo, je vprašal nad 60 let staro oskrbnico, če je njegova žena. Ta je rekla, da ne, ampak da mu gospodinja 9 let. Duhovnik pa je na to zaklical: Torej k...! — Nato je nekaj molil, potem pa rekel, da bi bilo prav, če bi bolnik okreval, da bi pregledal priležnico, ter zadobil odpuščanje svojih grehov. Wort je umrl, ne da bi se bil zavedel. Oskrbnica je šla popa tožit; kaznovan je bil radi razžaljenja postrežnice na 50 kron globe.

Tržaško ladjo kupil Japonci. — Ladija „Lacroma“ je bila last tvrdke bratje Kozulič. Poprej se je imenovala „Telemachus“ ter je pripadala angleški tvrdki Burrell & C., ki je bila pričela v Trstu z društvom avstro-amerikanskim. Spuščena je bila v morje l. 1883. Dolga je 106 m, široka 11 m. Ta ladja je imela od ruske vlade nalogo iz Odesa v Vladivostok prepeljati železniški material. Res je odšla ter prišla 5. maja v Singapore, kjer je izložila material glede na takratni položaj na morju. Potem so iskali Japonci primernih ladij za transport vojakov in živeža v Mandžurijo. Kupili so tudi „Lacroma“, ki vozi sedaj pod zastavo vzhajajočega solncea japonske vojske v Mandžurijo.

Kleptomanija. — V Filadelfiji je nastal v visokih krogih velik skandal. Neka dama izmed visoke aristokracije je obtožena, da je ukradla v hiši svoje prijateljice na posetu prstan z dijamantom. Ta dama je imela navado dajati obede, pri katerih je okradla povabljenca za razni drageceni lišp. Tajna policija ima seznanjen raznih takih ukradenih rečij. Dama so zaprli.

Dogodki na Ruskem. — Iz Konstancie poročajo 9. t. m.: Del moštva s „Potemkina“ je prenočil v raznih privatnih hišah, drugi pa v praznih vojašnicah. Zvečer se je odpeljalo dalje kakih 300 mornarjev. E: del je odšel na deželo, da dobi dela na žetvi. — Petdeset mornarjev „Potemkina“ se je udalo poveljniku ruske postajne ladije „Presnape“ s prošnjo, naj se jih odpošlje na Rusko, ker so ostali carju zvesti. Tukaj se ima ž njimi mnogo sočutja, ker se je bati, da jih odvedejo v kako rusko vojno pristanišče, kjer jih postrelé. Voditelji upornikov so izjavili, da je ta petdesetorica bila boječa ter so se jokaje branili bombardirati Odeso. Moštvo „Potemkina“ je presenečeno in razkačeno radi napačnih poročil, ki so se razširjala o njih vedenju pred Feodozijo. Ko so zapustili Konstanco, so do Feodozije uživali le biskote in vodo. V Feodoziji so dobili nekoliko premoga, 1200 kilogramov kruha, 2000 kg moke in 8 krav. Vzlic temu, da so kozaki z obali ubili več mornarjev s „Potemkina“, ki so se nahajali v nekem čolnu, „Potemkin“ vendar ni bombardiral Feodozije, da ne bi škodil prebivalstvu. „Potemkin“ da ni izvršil niti enega pomorskega rop.

Iz Konstancie poročajo 10. t. m.: Ruski konzul je izjavil, da je „Potemkin“, ko je v prvi prišel v Konstanco, imel v blagajni 325.000 frankov. Sedaj je bilo razdeljenih med mornarje le 60.000 frankov. Zdi se torej, da so si ostali znesek razdelili med seboj člani odbora.

Iz Sevastopola javljajo 10. t. m., da je dospela tje kaj torpedovka št. 267, ki se ni hotela udati romunskim oblastnjim. Posadka, obstoječa iz 16 mož, je bila aretovana ter internirana na transportni ladiji „Pрут“. Dospel je tje kaj tudi parnik „Veha“.

V Minsku je poskušala 11. t. m. velika množica napraviti demonstracijo. Kozaki so streljali, število ranjenih je veliko. — Posadka vojne mornarice v Revalu se je branila obedovati, češ, da je hrana slaba. Poveljnik je pokusil jedi ter priznal opravičenost pritožbe. Načelniku stotnije so odvzeli oskrbo mornarjev ter ga zaprli za 8 dni. — V Tiflisu so našli povodom hišnih preiskav 112 bom. — V Minsku je bila vržena bomba blizu hiše guvernerja. Dva moža sta ranjena.

„Potemkin“ je 11. t. m. zvečer iz Konstancie odplul z eskadro. Konstatovano se je, da stroji in kotli več ne funkcionirajo, ker so uporniki zbog pomanjkanja sladke vode rabili morskovo vodo. Zato je „Potemkina“ vlekla oklopnica „Česme“.

Iz Bukarešta 12.: Vsi mornarji so že nastavljeni kakor delavci, tako da ostanejo vsi v Romuniji. — Prebivalstvo simpatizira z mornarji.

Iz Odesa: Med vojaško in policijsko oblastnijo je nastal spor radi vprašanja, naj li obsedno stanje traja dalje ali naj se odpravi. Civilne oblastnije so za to, da se odpravi. Generalni guverner je temu nasproti izjavil, da mesto ni še nikogar pomirjeno; on da ne more prevzeti odgovornosti za eventualno klanje Židov, ki utegne nastati, ako se odpravi vojno stanje. Vsak dan aretujejo mnogo oseb.

V Odesi so obsodili baje 48 vzročiteljev nemirov na smrt; usmrtenih je od teh že 30.

Slovenskim abiturijentom in visokošolcem!

Pred kratkim časom sta objavila časopisa „Domovina“ in „Edinost“ oklic narodno radikalnega dijaštva na slovenske abiturijente, katerega je podpisal tudi bivši odbor našega društva.

Dasi vsak posamezni član društva „Ilirija“ lahko soglašja z idejami in intencijami omenjenega dijaštva, vendar pa moramo konstatirati dejstvo, da slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi ne pripada zvezi narodno radikalnega dijaštva.

Malo število članov in različno njih politično naziranje brani danes društvemu odboru postaviti se odločno na stališče te ali one politične stranke. Isto razmerje do njih od strani posameznika v akademični dobi je

potrebno za svobodni razvoj njegovega političnega prepričanja.

Ne odvajamo nikogar niti od narodno radikalnih niti od narodno naprednih slovenskih akad. društev, izraziti pa moramo pri tej priliki svoje začudenje, da se slovensko dijaštvo tako malo zanima za češke visoke šole v Pragi. Število slovenskih dijakov se je sicer tukaj podvojilo v zadnjih dveh letih, kar pa še vedno ne odgovarja velikemu pomenu, ki ga imajo za nas Slovence tukajšnje slovanske visoke šole, še manj pa to odgovarja dogodkom, ki so pokazali dovolj jasno graškemu in dunajskemu slovenskemu dijaštvu, kje se ima izobraževati, dokler ne dobi svojih visokih šol.

Kaj straši slovenskega akademika pred Prago? Mar-li res samo ona neznamenitvejša razdalja od domovine? Drugoga vzroka namreč ne vemo. Gmotno stanje je za akademika tukaj celo ugodnejše nego na Dunaju.

Tovariši! Vabimo Vas v svojo sredo! Nadaljujte svoje študije v slovanski Pragi! Sem pridite črpat in krepiti svojo narodno zavednost in samostojnost od zavednega in žilavega češkega naroda.

Ustmena oziroma pismena pojasnila dajejo sledeči tovariši: Zvonimir Bernot, modroslovec v Ljubljani, Poljanska cesta 10; Viljem Kukce, tehnik v Žalcu na Štajerskem; Ivan Presel, tehnik v Gorici, Stolni trg 2.

V Pragi, dne 12. julija 1905.

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi.

Za odbor:

Tech. France Jančič Phil. Josip Marn t. č. predsednik t. č. tajnik.

Slovenskim abiturijentom!

Prestopili ste prag srednješolskega učilišča in prešli v stadij samostojnega, neodvisnega razvoja. Dvoje nalog vas čaka, kateri ste dolžni samim sebi: na sedanjem temelju znanstvena in strokovna izobrazba in vtrditev ter razvoj značaja.

Veliko je potnikov, ki streme po trnjevem potu navzgor do spoznanja, a malo, ki bi imeli dosti energije, da bi dosegli višek. Bodimo si drug drugemu v pomoč, navdušujmo se za delo, a pri tem se vendar razvijajmo v samostojne značaje, to nam bo dijaštvo.

To nalogo vrši akad. teh. dr. „Triglav“ v Gradcu že 30 let, trdno stoji na temelju svojih idealnih vstanovnikov in spoštuje svete tradicije. A s tem društvom ni okostenelo, ker ideje njegove so vedno mlade, edino pot, po kateri naj se dosežejo, se z razmerami spreminja.

Narodno delo je vršilo društvo z vzbujanjem slovenske zavesti med člani in narodom, s predavanjem na zborovanjih in od l. 1905 s samostojnim znanstvenim klubom je navajalo člane k izobrazbi in jim vcepilo zanimanje za aktualna vprašanja in jih vsposobilo za delovanje med narodom. Z bogato knjižnico in s političnimi listi ter politično znanstvenimi revijami v slovanskih in v nemškem jeziku se nudi prilika, študirati svetovna in dnevna vprašanja. Da pa preveva vse članove duh skupnosti i narodne i idealne, to je dokaz, da stoji društvo na pravih principih. Brani in zastopaj svoje principe in spoštuj pošena nasprotnikova naziranja, nam je vodilo.

Ta svobodomiselnost se nam je večkrat očitala, a nas to ne moti. Če hočeš biti res svoboden in prost, pripoznavaj to tudi nasprotniku. In prvo stremljenje vsakega akademika je razviti se v svobodnega, dušnih in telesnih spon prostega moža. Oni, ki hrepenite po samostojnem razvoju, bodete lahko našli pot v naše društvo.

Da društvo skrbi tudi za zabavne večere in petje, da se v prijateljskem razgovoru odpočijemo in osvežimo, je umevno samo ob sebi.

Obstaja pri nas tudi klub, ki je od večih strani napadan, to je sabljaški klub. Opozarjamo, da velja tudi v častnih zadevah prostost naziranja, in nihče in siljen vstopi v klub. Klub so rodile razmere in sila narodnih nasprotnikov, nadomestuje nam pa sedaj tudi vsaj deloma telovadbo.

Tu so očrtana v kratkih besedah naša naziranja in naše razmere, na podlagi teh vabimo slovenske abiturijente v našo sredo.

Širše informacije se doba v društvenih prostorih (Gradec, Heinrichstrasse 8./II.) in za časa počitnic pri predsedniku cand. phil. Ivan Janc, Radovljica, Gorenjsko.

V Gradcu, dne 8. julija 1905.

cand. phil. Ivan Janc med. Mirko Vrečko t. č. predsednik t. č. tajnik.

Razpis natečaja.

V Čezsoči pri Boveu, v Borjani pri Kobaridu, v Čadrgu in Zalazu pri Tolminu, zidalo se bode nova šolska poslopja. Načrti in proračuni so razpoloženi ob uradnih urah od 24. do 29. julija t. l. pri podpisnem uradu.

Dražba se bode vršila dne 29. julija t. l. ob 11. uri predpoludne.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu, dne 2. julija 1905.

Predsednik:
Prinzlig.

Št. 52.

Dražbeni oklic.

Podpisani cestni odbor odda v zakup zgradbo nove ceste od državne pri Ozeljani do okrajne Dornbeške ceste na Dombrov. Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane pismene ponudbe opremljene z 5° varščino v znesku 4.780 K pri cestnem odboru v Podgori do 4. avgusta 1905.

Pogoji, načrt in proračuni so razpoloženi na ogled v uradu cestnega odbora od 19. t. m. naprej vsaki dan od 10. do 12. ure opoldne.

Pismene ponudbe se bodo rešile najdalje v 14. dneh po preteku dneva vlozbe.

Cestni odbor za goriško okolico
v Podgori, dne 13. julija 1905.

Načelnik:
Klančič.

Gorica — Gorica
Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzdovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznava izvirne vrste. Lastni pridelok kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franco. Nadaljnje posodobitve: slavnina, ogrski salami itd. se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih dozelnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Prva koncesionarna delavnica z mehaniziranim obratom za fino mehaniko, fiziko, metaliko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelovodov, elektrike, brzojavov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po ceni.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijaska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Oprave za kopelji, sesalke vseh sistemov. — Popravilnica avtomobilov, motociklov in dvokoles. — Delavnica za pobakrenje in poniklanje. — Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, škarij itd.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznano težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & C. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gornjo tovarniško znamko in ime Christofle.

Lekarnarja A. THIERRYjev **BALZAM** pristen le z varstveno znamko zelena nuna. Najstareje ljudsko sredstvo proti prsim in pljučnim boleznim, kašlju, riganju, žledodnemu krču, slabemu teku, kislosti, zgagi, zaprtju, napihovanju, influenci, ranam, zobobolu itd. Franko na vsako pošto z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 5 K, 60 malih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

Jedino pristno **Centifolijno mazilo.** (Mazilo iz cvetlic tavkentrol.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje gotovo pri zastarelih bolečinah in ranah. Stane s spreminjenico in poštino vred: 2 lončka K 3-60. Pri tvoj edino iz lekarne pri angelju varuhu A. THIERRYJA v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se navedejo naročila. Da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nenadomestna, pričuje brošurica s tisočimi zabavnimi pismi, ki je pridjana zastoj balzamu, ali se isto dopošlje posebej na zahtevo.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwannens-Apoteke, Frankfort a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Fran Melinek,

krmar in zidarski mojster na Vrhovljah št. 30. „Na Planini“ izvršuje vsakovrstna

zidarska in stavbarska dela.

katera izvršuje natančno in točno po vsakem obrisu.

Nadalje priporoča svojo gostilno, kjer toči pristna domača bela in črna vina.

Ima tudi prenočišča za potnike.

Postrežba točna, cene zmerne.

Kampijone, krožnike, prtiče

iz papirja

prodaja po ugodnih cenah

knjigarna A. Gabršček.

Ruske knjige v izvirniku.

Podpisani knjigarni se je posrečil nakup večje zaloge ruskih knjig v izvirniku. Knjige so decela nove. Izvirna cena je K 2-40, — podpisana pa jih prodaja le po K 1-60. Te knjige so:

1. Peterburgskije Tumani, I. del.
2. „Iz Trjasiri na Dorogu.“ Roman.
3. „Pered čem — to?“ Roman in „Trup“ povest.
4. „Zvezda“ (Potepenka) in „Žena“ (Čehov).
5. in 7. „Pezmoljirije neba“, roman.

Slovanska knjigarna

A. Gabršček v Gorici.

Zaloga muzikalij (skladb)

KNJIGARNE A. GABRŠČEK V GORICI

1. Za klavir.

Klavirska šola. Spisal Ant. Foerster. — Izvrstno delo. Slovenci naj se učé klavirja po tej slovenski šoli! — Štirje zvezki.

Cena: I. zvezek K 1-80
II. „ „ 1-80
III. „ „ 2-20
IV. „ „ 2-60

Album slovenskih napevov. 50 narodnih napevov za klavir. S podloženim besedilom. Priredil Fran Gerbič.

I. zvezek K 3-
II. „ „ 3-
III. „ „ 3-
IV. „ „ 3-

Album hrvatskih napjeva. 100 hrvatskih narodnih napjeva za glasovir uredijo Slavoljub Lžičar. (Besedilo podloženo.) . . . K 3-20

Album srpskih pesama. (Album National Serbe.) 100 pesmij. Za glasovir uredijo Slavoljub Lžičar. K 3-20

Album čeških narodnih pesmij. (80 pesmij.) Priredil Fr. Zahorsky. Lf 1510. K 2-
Russkija narodnja pjesni. (Album National Russe.) K 2-80

Slovenska Gerlica. Venec slovenskih pesem. — Sedem zvezkov starejših priljubljenih pesmij, prav lahko pritejenih za klavir s podloženim besedilom. — Cena 60 vin. do K 1-
FOERSTER ANTON.

Zagorska. Lahka koncertna fantazija na slovensko-narodno pesen. Op. 51. . . . K 1-
HOFFMEISTER K.

Bledi spevi. Romanca. Serenada. Valjček. Listek v album. Večerna pesem. Capriccio. V jeseni. Rokoko. K 2-60

Podoknica iz „Teharskih plemičev“. — Transkripcija za klavir s podloženim besedilom. K 1-
Rapsodija na slovenske narodne pesni. Op. 4. K 0-80

Scherzo, Intermezzo in Valjček. — Op. 6. K 2-60

J. IPAVIC.
„Možiček“. Enodejanska pantomina. — Osebe: Pierrot, Pierrette, Colombine, njuna

FRANJO KREŽMA.
Moje sanje. Romanca za gosli s spremeljevanjem klavirja. K 0-40

MOSZKOWSKI MORIC.
Španski plesi. Op. 12. Prs 2167. K 3-60
Poljski narodni plesi. Op. 55. Prs 2905. K 2-60

NOVAČEK OTOKAR.
Perpetuum mobile. Prs 2786. K 2-
Podoknica iz „Teharskih plemičev“. — Transkripcija za klavir s podloženim besedilom. K 1-
Rapsodija na slovenske narodne pesni. Op. 4. K 0-80
Scherzo, Intermezzo in Valjček. — Op. 6. K 2-60
J. IPAVIC.
„Možiček“. Enodejanska pantomina. — Osebe: Pierrot, Pierrette, Colombine, njuna

2. Gosli in klavir.

JOS. PAUKNER.
České Album. 20 transkripcij na češke pesmi. — Lf 1569. K 2-60

ANT. RUBINSTEIN.
Sonata. Op. 13. v G-dur. Prs 1338. K 2-60
WIENIAWSKI HENRIK.
Souvenir de Moscou. — Op. 6. Lf 1928. K 2-20
Polonaise de Concert. — Op. 4. Lf 1929. K 2-60

3. Za citre.

Poduk v igranju na citrah. Sestavil Fran Sal. Koželjski. I. zvezek . . . K 3-
II. „ „ 3-
III. „ „ 2-60

(Izvrstna šola za citre. Že v I. zvezku so lahke narodne pesmi. V vseh treh zvezkih je že lepa zbirka narodnih in umetnih pesmij.)

Slovenski citrar. Zbirka kompozicij in prevodov za citre.

Št. 1. Pozdrav slovenskim citrarjem. Zložil Jos. Mešiček. K 0-80

Št. 2. „Na vasi“. Fantazija po motivih narodnih pesmij. Zložil Fr. S. Koželjski. K 0-90

Zbirka slovenskih narodnih pesmij: Sestavil J. Petritz. I. zvezek: Po jezéru. — Slovensko dekle. — Žalovanje. — Metuljček. — Moč ljubezni. — Bela Ljubljana. — Star šev

hči, Harlekin, mlade deklice, Colombine prijateljice. K 5-
VIKTOR PARMA.
Bela Ljubljana. Valjček po slovenskih napevih. K 2-40
Mladi vojaki. Koračnica po besedah Jos. Stritarja. (S petjem ad libitum. Besedilo podloženo.) K 1-20
Pozdrav Gorenjskej. Valjček po slovenskih napevih. K 2-
Slovenske cvetke. Potpourri po slovenskih napevih. K 3-
Triglavske rože. Valjček po slovenskih napevih. K 2-50

P. HUGOLIN SATTNER.
Kje so moje rožice. — Fantazija za klavir. K 0-60
VOLARIČ HRABROSLAV.
Pozdrav iz daljave. — Parafraza. Op. 2. K 0-80
Zvezdica. Polka-mazurka. Op. 9. K 0-90

FR. CHOPIN.
Chopin-Album. — No I. . . . K 1-60
„ II. „ 1-60
Vales pour Piano „ 1-60
Mazurkas „ 2-
Nocturnes „ 2-20
Sonate. (C-mol, B-mol, H-mol.) . . . 2-20
Mazurkas. 51 mazurk. Ps 1902. . . . 3-20
Posamični kosi: Op. 9, 17, 26, 35, 40, 64 po 20 vin.
Op. 18, 29, 31, 34, 38 40 „

ČAJKOVSKIJ P.
Morceaux célèbres pour Piano. Lf 1895. — (17 slovečih skladb.) . . . K 2-60

LEŠETICKI TEODOR.
Mazurke. Op. 24. K 2-
MOSZKOWSKI MORIC.
Poljski narodni plesi. Op. 55. K 2-
Španski plesi. Op. 12. K 3-60

ŠARWENKA KSAVER.
Poljski plesi. Op. 40. K 2-
2. Gosli in klavir.

JOS. PAUKNER.
České Album. 20 transkripcij na češke pesmi. — Lf 1569. K 2-60

ANT. RUBINSTEIN.
Sonata. Op. 13. v G-dur. Prs 1338. K 2-60
WIENIAWSKI HENRIK.
Souvenir de Moscou. — Op. 6. Lf 1928. K 2-20
Polonaise de Concert. — Op. 4. Lf 1929. K 2-60

3. Za citre.

Poduk v igranju na citrah. Sestavil Fran Sal. Koželjski. I. zvezek . . . K 3-
II. „ „ 3-
III. „ „ 2-60

(Izvrstna šola za citre. Že v I. zvezku so lahke narodne pesmi. V vseh treh zvezkih je že lepa zbirka narodnih in umetnih pesmij.)

Slovenski citrar. Zbirka kompozicij in prevodov za citre.

Št. 1. Pozdrav slovenskim citrarjem. Zložil Jos. Mešiček. K 0-80

Št. 2. „Na vasi“. Fantazija po motivih narodnih pesmij. Zložil Fr. S. Koželjski. K 0-90

Zbirka slovenskih narodnih pesmij: Sestavil J. Petritz. I. zvezek: Po jezéru. — Slovensko dekle. — Žalovanje. — Metuljček. — Moč ljubezni. — Bela Ljubljana. — Star šev

hči, Harlekin, mlade deklice, Colombine prijateljice. K 5-
VIKTOR PARMA.
Bela Ljubljana. Valjček po slovenskih napevih. K 2-40
Mladi vojaki. Koračnica po besedah Jos. Stritarja. (S petjem ad libitum. Besedilo podloženo.) K 1-20
Pozdrav Gorenjskej. Valjček po slovenskih napevih. K 2-
Slovenske cvetke. Potpourri po slovenskih napevih. K 3-
Triglavske rože. Valjček po slovenskih napevih. K 2-50

P. HUGOLIN SATTNER.
Kje so moje rožice. — Fantazija za klavir. K 0-60
VOLARIČ HRABROSLAV.
Pozdrav iz daljave. — Parafraza. Op. 2. K 0-80
Zvezdica. Polka-mazurka. Op. 9. K 0-90

FR. CHOPIN.
Chopin-Album. — No I. . . . K 1-60
„ II. „ 1-60
Vales pour Piano „ 1-60
Mazurkas „ 2-
Nocturnes „ 2-20
Sonate. (C-mol, B-mol, H-mol.) . . . 2-20
Mazurkas. 51 mazurk. Ps 1902. . . . 3-20
Posamični kosi: Op. 9, 17, 26, 35, 40, 64 po 20 vin.
Op. 18, 29, 31, 34, 38 40 „

ČAJKOVSKIJ P.
Morceaux célèbres pour Piano. Lf 1895. — (17 slovečih skladb.) . . . K 2-60

LEŠETICKI TEODOR.
Mazurke. Op. 24. K 2-
MOSZKOWSKI MORIC.
Poljski narodni plesi. Op. 55. K 2-
Španski plesi. Op. 12. K 3-60

ŠARWENKA KSAVER.
Poljski plesi. Op. 40. K 2-
2. Gosli in klavir.

JOS. PAUKNER.
České Album. 20 transkripcij na češke pesmi. — Lf 1569. K 2-60

ANT. RUBINSTEIN.
Sonata. Op. 13. v G-dur. Prs 1338. K 2-60
WIENIAWSKI HENRIK.
Souvenir de Moscou. — Op. 6. Lf 1928. K 2-20
Polonaise de Concert. — Op. 4. Lf 1929. K 2-60

3. Za citre.

Poduk v igranju na citrah. Sestavil Fran Sal. Koželjski. I. zvezek . . . K 3-
II. „ „ 3-
III. „ „ 2-60

(Izvrstna šola za citre. Že v I. zvezku so lahke narodne pesmi. V vseh treh zvezkih je že lepa zbirka narodnih in umetnih pesmij.)

Slovenski citrar. Zbirka kompozicij in prevodov za citre.

Št. 1. Pozdrav slovenskim citrarjem. Zložil Jos. Mešiček. K 0-80

Št. 2. „Na vasi“. Fantazija po motivih narodnih pesmij. Zložil Fr. S. Koželjski. K 0-90

Sprejme se

več trgovskih sotrudnikov manufakturne stroke.

Pogoji: znanje slovenskega, laškega in eventualno tudi nemškega jezika. — Ponudbe je pošiljati na naslov:

Slovensko trgovsko društvo „MERKUR“ v Ljubljani.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 26.

Velika zaloga Zaloga piva

pristnih belih in drugih vin in lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

tovarno G. Avorjevih dedičev v Ljubljani in plačnjanskega piva „prazdroj“ iz sloveče beške „Mošćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na deželo od 100 kg naprej.

Cene zmerna. Postrežba poštena in točna.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

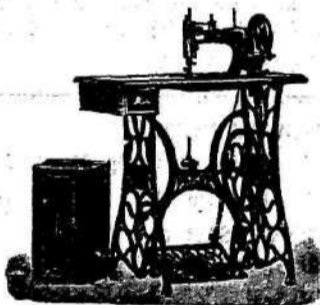
Stanje 31. dec. 1904. (v kronah): Olanov 1781 z deleži K = 113 382. — Hranilne vloge 1.554.989 13. — Posojila 1 570 810 39 — Vrednost hiš 110.675.— (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 75.101'01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najbolji.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, k navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res Pfaffovi šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno.

Pfaffovi šivalni stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravi za umetno vezenje (rekamiranje) ter se pončuje brezplačno.

Pfaffovi šivalni stroji prekosijo na delu vsako tovarno. Jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio štev 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Kerševani & Cuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zaloga šivalnih strojev

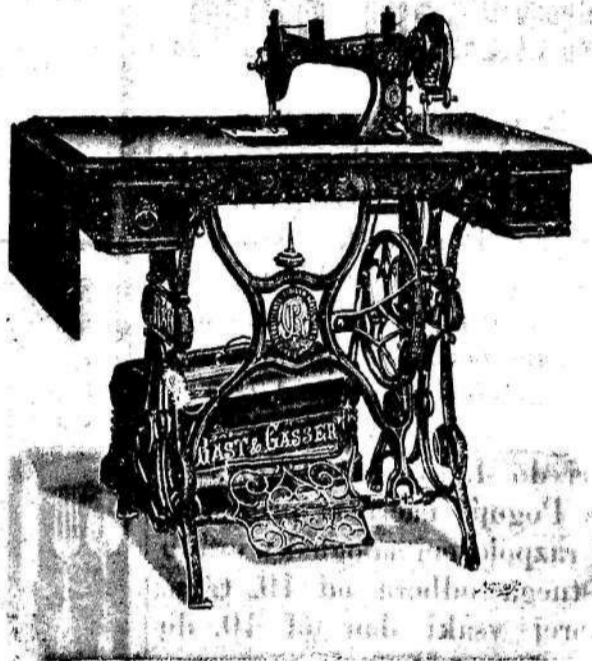
raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Eksport Mizarska zadruga

Ek. rod. 1. 1902. 25 na

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se pousod!

== Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9. ==